

RSS FORMATININ İNCELENMESİ VE WAP ERİŞİMLİ .netRSS READER UYGULAMASI

Muhammed Çayırılı¹, Ali Aslantaş²

¹⁾ Süleyman Demirel Üniversitesi / Keçiborlu MYO
S.Demirel Üniversitesi Keçiborlu MYO 32700 Keçiborlu / Isparta TR, cayirli@sdu.edu.tr

²⁾ Süleyman Demirel Üniversitesi / Burdur MYO
S.Demirel Üniversitesi Burdur MYO 15100 Burdur TR, aslantas@sdu.edu.tr

ÖZET

Son zamanlarda Dünya genelinde yaygınlaşan bilgi yayınlama sistemi olan “RSS”, web sitelerinde yayınlanan her türlü bilginin diğer siteler ile paylaşılmasına yarayan bir teknolojidir. RSS tekniği, seçilen haber, makale ve mesajların başlık ve özetlerini, İnternet kullanıcıları için bir araya toplar. RSS okuyucular ile RSS desteği bulunan bir sitedeki yeni mesajları, makaleleri, haberleri ve benzeri paylaşılan bilgileri siteye web tarayıcı ile giriş yapmadan öğrenilebilmektedir. Bu çalışmada, RSS ve XML standartları incelenmiş ve mobil cihazlar için Wap erişimli bir .netRSS Reader uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: RSS, XML, Visual Studio .Net, Mobil Cihazlar, Wap

1. GİRİŞ

Günlük haber ihtiyacını karşılamak isteyen İnternet kullanıcıları, onlarca İnternet sitesini ziyaret etmek için çoğu zaman saatler harcarlar. Siteye gitmek, haberleri aramak, okumak, gerektiğinde kaydetmek ve sonraki sayfaya geçmek vakit alıcıdır. Bir diğer seçenek ise haber gruplarına üye olmaktır. Ancak bu sefer de e-posta adresleri verildiği için spam ve virüs gönderilmesi tehlikesiyle karşı karşıya kalılabilmektedir [1].

Yeni bir bilgi paylaşım teknolojisi olan RSS’de tam bu noktada devreye girmekte ve bu olumsuz tüm durumlar ile İnternet kullanıcılarının karşı karşıya gelmelerini engellemektedir. Açılımı “Really Simple Syndication” (Gerçekten Basit Dağıtım) veya “Rich Site Summary” (Zengin İçerikli Site Özeti) olan RSS, iki açılımda da tek bir şeyi ifade etmektedir: Paylaşılan bilgilerin, e-posta karmaşasından ve siteleri dolaşma stresinden kurtarılıp, en kısa yoldan en fazla kişiye ulaştırılabilmesidir [1,2].

“RSS-Feeds” veya “RSS-Channels” (RSS Kanalları) her şeyden önce newsletter, yani haber bülteni şeklinde gönderilmemekte; tam tersine, bir RSS okuyucusu tarafından haberin yayınlandığı sayfadan alınıp gösterilmektedir. Haberler, bir başlık ve logoyla XML formatında gönderilmektedir. Okunmak istenilen haberin başlığına tıklanarak haberin tamamını içeren HTML formatında hazırlanmış İnternet sayfasına ulaşılabilir.

Bu tür bir haber alma yoluna gidenler için masraflar yok denecek kadar azdır. İnternet sayfası için hazırlanan haberler, bir uygulama tarafından tam otomatik olarak açılıp, RSS için uygun olan XML formatına dönüştürülmektedir. Bu XML verisi okuyucu için gerekli bağlantıları, başlıkları ve markalamaları da içermektedir. Her yeni haber gönderimiyle birlikte, XML verisi de yeniden yazılmakta ve eski kayıtlar silinmektedir. Bu şekilde, çoğu haber yenilemesinden sonra bile haber gönderimini hızlandırmak için veri boyutu düşük tutulmuş olmaktadır.

2. XML

Web sayesinde öğrenilen en önemli bilgilerden biri, veri ve etkileşimleri tanımlamaya yönelik oluşturulan standartların (HTML gibi) çözümleri özel teknolojilere oranla çok daha geniş kitlelere ulaştırılabilirliği. Genişletilebilir İşaretleme Dili (XML - Extended Markup Language), Web’deki yapılandırılmış verilere yönelik evrensel bir biçimdir. XML, veriler için oluşturulması ve bir bilgisayar tarafından okunması kolay olan, anlam karmaşası yaratmayan ve platformdan bağımsız çalışabilen dosyalar oluşturabilecek şekilde metin biçimleri tasarlamaya yarayan kurallar bütünüdür. Şu anda bir Web uygulaması başka bir uygulamadan veri alıp görüntülemek isterse genellikle “screen-scraping” yardımına başvurur, istediği verinin bir ekran görüntüsünü yakalar ve bu resmi veri için tekrar nasıl anlamlandıracağını bulmaya çalışır. Bu yöntem hem verimsizdir hem de hatalara yol açar. XML, verinin sadece resimlerini göndermek yerine gerçek veri alışverişinin oluşabilmesi için XML Web servislerine yönelik bir biçim sağlar [3,4].

Microsoft, XML’in ilk planlama aşamalarından beri XML’i bünyesine dahil etmiştir; XML şu anda HTML’in ve pek çok diğerlerinin teknik özelliklerini de belirleyen resmi standartlar organı olan Dünya Çapında Web Konsorsiyumu (W3C - Worldwide Web Consortium) tarafından yönetilmektedir [5].

3.RSS

XML sayesinde verilerin paylaşımı ve yönetimi oldukça kolay bir hal almıştır. Geniş ama basit XML dünyasında istenilen her türde bilgi kolayca yönetilebilmektedir. RSS ise XML yapısı üzerine kurulu bir veri biçimlendirme standardıdır. 1990’larda Netscape tarafından bazı basit verilerin paylaşılması için geliştirilmiş, sonrasında Userland sayesinde popülerliğini kazanmıştır [2].

Önceleri bu format çoğu geliştirici ve yazılımcı tarafından benimsenmemiş ve bunda en büyük etken, Netscape firması tarafından yapılan bazı kısıtlamalar ve

formatın ücretli olması olmuştur. Buna karşılık olarak Dave Winner ve bir grup yazılımcı RDF (Resource Description Framework) tabanlı yeni bir format olan RSS 0.92'yi yaratmışlardır. Daha sonraları Netscape firması tarafından bu ücretsiz sürüm ile başa çıkılmayacağına inanılması ile RSS projesini bırakılmış ve RSS bugünkü haline ulaşmıştır. Bugün hala RSS v0.92 en popüler format olma özelliğini korumaktadır [6].

Paylaşılacak istenilen her türlü bilgi için vazgeçilmez biçimlendirme standardı olan RSS ile;

- İnternet kullanıcıları en hızlı biçimde bilgiye ulaşabilmekte,
- Site sahibi, içeriğini çok daha fazla kişiye ulaştırabilmekte,
- Satış yapan siteler, müşterilerini e-postadan çok daha hızlı bir şekilde bilgilendirebilmekte,
- Yöneticiler, sitelerine kolayca içerik sağlayabilmektedirler.

4. RSS'İN YAYINCILIK İÇİN ÖNEMİ

XML'in yayıncılık açısından belki de en ilgi çekici kullanım alanı olan RSS, basit XML etiketleri sayesinde, bir Web sitesinde yakın zamanda nelerin değiştiğini görebilmeyi sağlamaktadır. "Aggregator" adı verilen programlar RSS özellikli siteleri tarama ve değişiklikleri kullanıcıya aktarma görevini üstlenmektedirler. Veri Dağıtım (Syndication) Biçimi olan RSS günümüzde artık anasayfa denilen kavramı da değiştirmektedir. Çünkü okunmak istenenler, sitelerdeki değişikliklerle ilgili bilgi pencereleri sayesinde, gerekli haberdar etme durumunu da sağlayabilmekte ve böylece kullanıcılar tarafından çok geniş bir bilgi ağı sürekli gözlenebilmektedir [7].

5. BİR RSS DOSYASININ YAPISI

Sitelerin içeriklerini veya paylaşılan bilgileri başlıklar halinde sunmak için kullanılan RSS teknolojisinin temelini, bir XML dosyası oluşturmaktadır.

Bir RSS dosyasının genel yapısı aşağıdaki şekilde oluşturulmalıdır;

1. XML Giriş açıklayıcı bölümü,
2. RSS sürümünün belirtildiği kısım,
3. RSS'in ait olduğu siteye ait açıklayıcı bilgi bölümü,
4. Paylaşılacak istenilen konular.

Basit bir RSS dosyası aşağıdaki bilgi alanlarını içermelidir.

```
<?xml version="1.0" encoding="ISO-8859-9"?>
<!DOCTYPE RSS PUBLIC "-//Netscape
Communications//DTD RSS 0.91//EN"
"http://my.netscape.com/publish/formats/rss
-0.91.dtd">
```

```
<rss version="0.91">
<channel>
  <title>
    Sitenin Başlığı buraya yazılmalı,
    En fazla 100 karakter olmalıdır.
  </title>
  <link>
    http://www.sitenin.adresi
  </link>
  <description>
    Siteyle ilgili kısa açıklama burada yer
    almalıdır. HTML vb. kodlar içermemeli.
  </description>
  <language>
    RSS'in yayınlandığı dil kodu.
    Örneğin Türkçe için "tr",
    İngilizce için "en" girilmelidir.
  </language>
  <item>
    <title>
      Sunulan içeriğin başlığı yazılmalı,
      En fazla 100 karakter içermelidir.
    </title>
    <link>
      http://içeriğin.gercek.adresi
      Mutlaka http:// veya ftp:// ile
      başlamalı ve En fazla 100 karakter
      olmalıdır.
    </link>
    <description>
      İçeriğe ait özet veya açıklamalar
      yazılmalı, en fazla 500 karakter
      olabilir. Ve HTML kodu içermemeli.
    </description>
  </item>
  <item>
    <title>
      Sunulan diğer içeriğin başlığı
      yazılmalıdır.
    </title>
    <link>
      http://diğer.içeriğin.gercek.adresi
    </link>
    <description>
      İçeriğe ait özet veya açıklamalar
      yazılmalıdır.
    </description>
  </item>
</channel>
</rss>
```

RSS 0.91 sürümünde bir dosyada en fazla 15 konu başlığına izin verilmekte ve 100 veya 500 karakterlik kısıtlamalar bulunmakla birlikte, RSS'in 0.92 sürümünde bu sınırlamalar bulunmamaktadır. RSS v2.0 da ise daha fazla açıklayıcı etiket kullanmak mümkün olmaktadır [8].

RSS'den haberdar uygulamalara (Firefox Browser veya Arama Motorları) sitenizde RSS desteği verdiğinizden bildirmek için, sayfanızın <head> ve </head> tagları arasına aşağıdaki satırlar eklenmelidir.

```
<link rel="alternate"
      type="application/rss+xml"
      title="RSS"
      href="http://rss.dosyasının.adresi">
</link>
```

6. “.netRSS READER” YAZILIMI

Dünyada hızla yaygınlaşmakta ve gelişim halinde olan XML tabanlı, RSS veri biçimlendirme standardı, genelde içeriği sık sık değişen haber sitelerinde, Web Log'larda ve değişik topluluk sitelerinde bulunmaktadır. Böyle bir bilgi paylaşımına ve haber akışına erişmek için RSS okuyucu programlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Böylece bu yazılımları kullanarak sitelerdeki değişen içerikten, siteye gitmeden haberdar olunabilmektedir. Henüz gelişmekte olan bir standart olduğu için, RSS istemci programlarının sayısı çok fazla değildir.

.netRSS Reader yazılımı mevcut RSS istemci programlarından farklı olarak, mobil cihazlar için geliştirilmiştir. Herhangi bir bilgisayara ihtiyaç duyulmadan cep telefonu kullanıcıları RSS formatında dağıtılan bu zengin içeriğe istedikleri herhangi bir yerden GPRS bağlantısı ile erişebilmektedirler.

Microsoft'un yeni vizyonu olan .NET platformunun, gözde dili C# ile yazılan bu mobil uygulama ile Cep Telefonu kullanıcılarının, RSS desteği veren sitelerdeki paylaşılan bilgiye en kısa sürede ulaşmaları hedeflenmiştir.

XML verileri ile ilgili destek ise .NET Framework'den sağlanmaktadır. .NET Framework, yazılan uygulamanın Mobil Cihazlar tarafından anlaşılabilir kodlara dönüştürülmesinde rol almaktadır [9].

Şekil 1: .netRSS Reader ile www.CSharpNedir.com sitesinin, RSS içeriğinin görüntülenmesi.

7. SONUÇ

Günümüzde paylaşılan bilgilere hızlı bir şekilde ulaşmak, Internet kullanıcılarının en önemli tercihi olmaktadır. Bu yeni RSS teknolojisi sayesinde ziyaretçiler, sitelerdeki en son haberlere, güncel olaylara, yeni yayınlanan makalelere, spor müsabakalarının sonuçlarına vb. paylaşılan tüm bilgilere Internet bağlantısının olduğu her türlü cihaz ile hızlı bir şekilde ulaşabilmektedirler.

“Aggregator” adı verilen programlar RSS özellikli siteleri tarama ve değişiklikleri kullanıcıya aktarma görevini üstlenmektedirler. Bunu birçok gazete ve yayıncı kuruluş Web sitelerinde kullanmaktadır. Bilgi paylaşımının bu kadar önemli olduğu günümüzde, bu yeni teknolojinin bazı sakıncalı yönleri de bulunmaktadır. Internet kullanıcıları site içerisindeki bilgilere RSS dosyası sayesinde ulaştıkları için ziyaretçi dolaşımı olumsuz yönden etkilenebilmektedir. Ziyaretçilerin, sadece takip ettikleri değişiklikler üzerine siteye girip ilgilerini çeken haberleri okuyup çıkmaları, en önemli geliri reklam olan siteler için bu durum hayati önem taşımaktadır,

Klasik haber bültenlerinden farklı olarak, RSS tamamıyla anonim olarak kullanılabilir.

8. REFERANSLAR

- [1] <http://www.chip.com.tr/internet/oku.asp?ID=105> (Erişim Tarihi: Mayıs 2005).
- [2] <http://www.siberkultur.com> (Erişim Tarihi: Mayıs 2005).
- [3] Algan S., “Her Yönüyle C#”, ISBN:975-6477-17-2, Pusula Yayıncılık ve İletişim, İstanbul, 2003
- [4] <http://www.xml.com/pub/a/2002/12/18/dive-into-xml.html> (Erişim Tarihi: Mayıs 2005).
- [5] Microsoft TR, “Kurumsal Kullanıcılar ve Bilişim Uzmanları İçin Microsoft .NET”
- [6] <http://blogs.law.harvard.edu/tech/rss> (Erişim Tarihi: Şubat 2005).
- [7] <http://www.mutasyon.net/kultur/makaleler/okoroglu/default15.asp> (Erişim Tarihi: Şubat 2005).
- [8] <http://turkce.blogspot.com> (Erişim Tarihi: Mayıs 2005).
- [9] Demirkol Z., “C# ile ASP.net”, ISBN:975-6477-46-6, Pusula Yayıncılık ve İletişim, İstanbul, 2005